

BIBELSK Tro

Nr. 5
Okttober
1993

2. årgang

*Fritt, uavhengig
tidsskrift
på evangelisk-
luthersk grunn*

PÅ **BIBELENS** stiftelse GRUNN

utgir tidsskriftet
Bibelsk Tro.

Formål og grunnlag:
Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Like-
dan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlene skriftsyn, dvs. Skriftenes vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftenes ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veileding til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolutte autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den

norske kirkes bekjennelsesskrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisingen om «Skriften alene», «rettferdigjørelsen ved tro på Kristus alene» og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehus-holdningen.

Styret:

Lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), forkynner/cand. theol. Kristoffer Fjelde (nestformann), misjonær/rektor Reidar Eriksen (sekretær), ingeniør Gordon Landro og konsulent Karstein Øvstebø.
Varamenn: Adjunkt Gunnar Holth, misjonær/cand. theol. Olav Toft, avdelingsleder Tor Ydstebø, bonde Ola Borrevik og bedriftsleder Gunleif Handeland.

Rådet:

Rådgiver/sosialøkonom Dagfinn J. Hansen, bonde/cand. theol. Arvid Joramo, bonde Leif Jan Krogdal, misjonær/cand. theol. Guttorm Raen og avdelingsleder Olav Stokka.

Faste medarbeidere

i Bibelsk Tro:
Forkynner Kjell Dahlene, lærer/cand. theol. Eivind Gjerde, adjunkt Gunnar Holth, lærer Reidulf Tværåli, misjons-skolelærer/dr. Norvald Yri.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:

Olav Hermod Kydland

Guttorm Raen

Olav Toft

Redaksjons- og
ekspedisjonsadr.:

Postboks 264, 4350 Nærø
Fax 51 43 22 82

Abonnement og gaver:

Kleppveien 894,
4063 Voll

Postgiro: 0825 0578300
Bankgiro: 3290.07.77786

Kasserer: Kristian Byberg
Tlf. 51 65 41 01

Utkommer 6 ganger i året.

Årsabonnement:
Norge og Norden kr. 100,-
Til andre land kr. 125,-
Skoleungdom kr. 70,-

Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten.

Konkrete synspunkter forøvrig står de respektive forfattere ansvarlig for. Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Unntak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrevspalten.

Ettertrykk kan skje med kildeangivelse.

Opplag: 3.000

Layout: Narve Holmen

Steinkjer Trykkeri AS
Tlf. 74 16 30 00

Nr. 5 Oktober 1993:

Timeleg velstand –
åndelegr utarming

Leiar. Olav Toft

Side 2

«Legg ut på djupet!»
Andakt. Magnus Tausjø

» 3

Peder Mork om
lekmannsarbeidet

Vitnesbyrd og tjeneste. Gunnar Holth

» 4

Kyrkjehistorisk oppgåve og
gjennomslag for evangeliet

Frå lekmannsarbeidet. Alfred Hamre

» 6

Det alminnelige prestedømme

Bibelforum. Guttorm Raen

» 8

Guds heilage lov (III)

Dei ti boda. Olav Toft

» 13

Sjelesørgeriske sannheter
fra Romerbrevet (VI)

Bibelsk sjelesorg. Norvald Yri

» 15

Profeten Hoseas (V)

Bibelstudieserie. Guttorm Raen

» 17

«Kristi vellukt for Gud»

Til Ordets forkynnere. Olav H. Kydland

» 20

Åndskamp i norsk kristenliv

Åndssituasjonen. Gordon Landro

» 22

«De gamle stier»

Vi lever i en urolig og vanskelig tid. Folk flest, som også før, ser hovedsaklig ut til å være opptatt av «brød og sirkus», mens Gud og hans livslover for menneskelivet tilsidesettes eller forkastes. Denne verdslike holdning har også lett for for å få innflytelse på den troende forsamling og den enkelte troende. Bibelsk Tro vil gjerne være med på å peke på det viktigste i livet og dermed være et ekko av Den Hellige Skrift.

«Så sa Herren: Stå på veiene og se til. Spør etter de gamle stier. Spør hvor veien går til det gode, og vandre på den! Så skal dere finne hvile for deres sjeler...» (Jer 6,16).

Vi trenger alle å besinne oss på «de gamle stier» og følge dem. Må Herren velsigne hver og en.

Neste nummer av Bibelsk Tro kommer i desember.

Timeleg velstand – åndeleg utarming

Er folket vårt på veg til å gløyma Gud? Dette er eit spørsmål som ikkje er uaktuelt, for no har me det så godt her til lands at ein snart ikkje har bruk for Gud. Det skal, som kjent, god rygg til å bera gode dagar. Når bæreevna sviktar, då er det verkeleg fåre på ferde. Og det er nett dette som er tilfelle for vårt folks vedkomande.

Leiar

Dette er ikkje ukjent for den som les Guds Ord. Alt i fyrste Mosebok ser me kor gale mennesket kan prioritera. Ei prioritering som også i dag kjem som fylgle av Satans listige spørsmål: «Har Gud verkeleg sagt» (1 Mos 3,1).

Då israelsfolket stod ved grensa til det lova landet – etter 40 år i øyedemarka – eit land som fløynde av mjølk og honning, måtte Moses åtvara dei om ikkje å gløyma Gud når dei fekk nyta godt av alle rikdomane i landet (5 Mos 6,10-12). Men det varde ikkje lenge før dei prioriterte i omvendt rekkefølgje.

Det same skjer i dag her hjå oss. Mennesket prioriterar det materielle framfor det åndelege. Med betre tider, betre økonomi, høgare levestandard og sosiale goder – alt dette fører til at mange ser dette som det eigentlege målet for livet, og gløymer at ein ikkje skal vera her på denne jorda for alltid. Den rike bonden gjorde det same då han sa: «No har du mykje godt liggjande for mange år. Unn deg no ro. Et, dríkk og ver glad! Men Gud sa til han: Du dáre! I denne natta krev eg sjela di av deg; kven skal så ha det du har samla?» (Luk 12,19-20).

Systematisk ribbing

Dei sosiale godene og høg levestandard heng, som sagt, høgt på prioritieringslista, medan dei åndelege vert lite påansa. Det er i våre dagar sterke krefter som kjempar for verdinøytrale skular og mot kristen påverknad i barnehagar. «La de små barn komme til seg selv. Jesus ut av barnehagen!», stod det på ein transparent i Stav-

anger-gatene for ei tid sidan. Den krisne føremålpagrapen er tydeleg ein ting som ein vil kvitta seg med. Det er skadeleg for dei små å høyra om Jesus. Dei vert angstfylte og redde, vert det hevda. Stakkars born som vert frårøva grunnlaget for ei trygg og lukkeleg framtid. Det dei har i vente er forsøpling av barnesinnet ved påverknad av därleg litteratur og därlege filmar. Så vert resultatet vald, brutalitet, bannskap, alkohol og stoffmisbruk. Den kristne moralen er til hinder for den «frie» utfaldinga. Ja, dette er sant, og nett difor treng me den sterke moralskapande krafta som Gudsordet gjev.

Det er på tide å vakne og innsjå at mennesket er meir enn eit biologisk vesen. Mennesket lever ikkje berre av brød, men av kvart ord som kjem frå Guds munn» (Matt 4,4). Det er ikkje nok at folk oppnår timeleg velstand, når prisen dei lyt betala vert åndeleg utarming og eit liv utan mening.

Åndeleg kraftløyse

Den som er åndeleg utarma, vert å likna med ein person som lid av mangelsjukdom. Han har ikkje fått fullverdig kost, og har dermed ikkje skikkeleg motstandskraft.

På det åndelege området er det sameleis. Den som ikkje søker næring i heile Guds Ord, har ikkje motstandskraft og kan ikkje stå imot den sterke åndelege påverknaden i våre dagar frå dei mange åndsretningane som har kome inn over oss.

I møte med åndsmaktene er det viktig at me kjenner Bibelen og veit kven me trur på. Og at me lever kristendomen ut i kvardagen. Meir enn nokon gong trengst det at me lever i eit nært tilhøve til Gud og har vørnad for Guds Ord. Då vil me også gje borna og ungdomen ei grundig innføring i bibelsk tru og moral i heim og skule.

«*Lær den unge den vegen han skal vandra. Då vik han ikkje frå den, sjølv om han vert gammal*» (Ordt 22,6).

OLAV TOFT

«Legg ut på djupet!»

(Luk 5,1-11)

Desse orda sa Jesus til Simon etter at han hadde tala til folket frå båten sin. «Legg ut på djupet så de kan få fisk», sa Herren.

Andakt

Dette var eit pålegg om fisking til ein fagmann just på dette området, og den frimodige Simon gjorde Jesus merksam på at dei hadde streva heile natta og ikkje fått fisk. Det låg under: Korleis kan me då få fisk på djupet og på ljose dagen? Men Simon sa likevel: «Men på ditt ord vil eg setja garna», for det var meisteren som hadde tala.

Når eg les dette for meg sjølv, må eg segja: Lukkelege Simon, som fylgte kallet frå meisteren. Og så stig det ei takk opp til Herren for alle dei som seinare fylgte kallet – også for min personlege del.

Kapitlet tek elles til med at Jesus talar til folket på land, og *folket trengde seg om Jesus og lydde på Guds Ord*. Ordet frå Gud var dyrt for dei. Ordet frå Herren var ein gong dyrt for vårt eige folk også, og då kom det ei «vårløysing» over landet. Det er Oscar Handeland som brukar «Vårløysing» som tittel på ei bok som fleire enn det faktisk er skulle lesa. Folkelivet vart omsnudd på fleire område, åndeleg, moralsk og endå til økonomisk. Elias Blix skreiv om det slik: «Då ljosnar det i landet frå fjell og ned til fjord. Då losnar tungebandet, då kved Guds folk i kor.»

Me treng å spørja om Guds Ord har vorte billig i dag? Har det fått trонge tider, fortrentg av «verdslege suter og kjøtslyst»?

Det hende noko med Simon då han såg det store fiskeunderet, men det hende noko meir i hjartelivet hans. Han vart ein syndig mann. Avstanden mellom meisteren og læresveinen vart så uhørveleg stor at han kjende seg uverdig til å vera i lag med Jesus. Så fall han på kne i båten og sa dette til Herren sin:

«Gakk frå meg, Herre, for eg er ein syndig mann!» Jesus gjekk ikkje frå Simon, og han går aldri bort frå ein angrande syndar. Det har ofte vore ei trøyst for meg personleg, og bør vera det for deg som les dette også.

Elias Blix syng om dette i ei fin salme som er å finna i Landstads reviderte salmebok på nr. 501. Eg tek med to vers:

*Jesus stig inn i båt ved strand,
lærer folket som stend på land.
So han byd: Til fiske far,
og av Simon før det svar:
I all natt me fåfengt för,
men eg før då på ditt ord!*

*Simon ser den fulle båt,
og han fell på kne med gråt:
Herre, gakk frå meg i land,
for eg er ein syndig mann!
Men du, Jesus, ikkje gjeng.
Vel du veit kva mest han treng.*

Kva tronget Simon mest? Å koma på djupet i syn på seg sjølv og i djupare syn på sin Herre, som no vart hans Frelsar. Han var alt vorten læresvein, kalla av Jesus. Gjennom denne opplevinga kunne han og dei som var saman med han i båten bli menneskefiskarar, som dei også vart.

Kva treng me i vårt kristne samfunn i dag? I veneflokken? Hjå den einskilde av oss? Eg trur me også må koma på djupet og falla meir på kne for Herren og Frelsaren. Me ser ikking oss korleis Jesus meir og meir vert sett til sides. Religiøse idear av ymse slag proklamerar frelsa for verda utan omvending og utan den vegen til frelse som me forkynner.

I skrivande stund tenkjer eg på dagen då eg sjølv fall på kne for min Herre og Frelsar. Det var ved senga mi, og eg var åleine. Jesus gav meg frelse og fred og har leidd livsvegen sidan.

Eg har søkt samfunn med folk som også i dag boyer kne for Jesus, og det er endå nokre som gjer det. Du også er velkommen! **MAGNUS TAUSJØ**

Peder Mork om lekmannsarbeidet

Peder Mork trenger ingen presentasjon blant kristenfolket i Romsdal. Han er godt kjent og har stor tillit – og er stadig virksom, i en alder av 81 år.

Vitnesbyrd og tjeneste

Men for lesere som bor i andre deler av landet, vil det være greit med noen innledende ord.

Det kunne vært mye å skrive om denne mannen. Gjennom et langt og aktivt liv har han betydd mye på mange områder, også i det offentlige liv. Men i vår sammenheng vil vi særlig nevne den betydning han har hatt som *emissær* og *kristenleder*.

I en årekke var han med i hovedstyret for Det Vestlandske Indremisjonsforbund, men særlig i Møre og Romsdal har han fått bety mye for Guds folk og Guds rike. I 18 år var han formann i Romsdal Indremisjon og senere sekretær i flere år. Dette sier noe om mannen.

Men det som gjør en særlig glad når en tenker på Peder, er hans trygge veileding og klare tale i aktuelle åndelige spørsmål, og hans personlige og varme vitnesbyrd om Frelseren.

Om vi skulle nevne enda et par kjennetegn, kan det formes slik: Han har alltid hatt, og har fortsatt, en usvikelig tillit til Guds Ord, og har i alt sitt virke vært tro mot lekmannsarven i vårt folk.

Og det er om dette siste – om *lekmannsarbeidet* – Bibelsk Tro ber om Peders tanker og betraktninger. Han innleder slik:

– Det er vel rett å si at lekmannsarbeidet er *Hans Nilsen Hauge*s arv til det norske folk. Kristendommens kjennetegn er ofte et liv i forsakelse, lidelse, straff og fengsel.

– Når Paulus skriver til sin unge medarbeider Timoteus, sier han det slik: «Lid

ondt med meg». Dette ble også Hauge sin lodd. Det var en kristendom med nød og smerte. Men midt i nøden, ja, i fengselet, hørtes gledens sang til Herrens pris.

– Hva forbinder du egentlig med HAUGIANISME?

– *For det første*: Kall til frelse, vekkelse og fornyelse, vitnetrang og forkynnelse.

– I Luk.24 leser vi om Jesu avskjed med sine disipler. I det han åpnet deres tanker så de kunne forstå skriftene, sier han: «Dere skal selv vitne om dette». Slik også med Hauge og hans venner. Gud hadde åpnet for tanken, så de forstod skriftene, og følgen ble at de vitnet om «det de hadde hørt og sett», tross offentlig forbud.

For det andre: Det ble født en troende menighet, midt i «folkekirken». Når Paulus i 2. Tim. 2,19 taler om Guds faste grunnvoll som står, så tenker han på det hellige samfunn – en samling av Jesu venner – som han kjennes ved.

Dette hadde nå skjedd i Norge, og her er «grunnvollen» for lekmannsarbeidet. – Et nytt lys var tent, til velsignelse for landet. Men mange «fakkelbærere» har også båret lyset til andre land og folk.

– La meg i denne sammenheng også føye til: Den haugianske vekkelsen gjaldt først og fremst frelse og evig liv. Men den hadde også sans og syn for jordiske og allmennyttige verdier. Den kristne bondekulturen ble en bærende politisk kraft – helt fram til våre dager.

– Hva er så lekmannsarbeidets idealer?

– *Den Hellige Skrift* og *det hellige samfunn* har vært to øystener for lekmannsarbeidet. – Man har fulgt Luthers parole: «Les Ordet slik det står skrevet, og tro Ordet slik det står skrevet». Dette har vært lekfolkets styrke.

– Pleien av det hellige samfunn var også viktig.

I likhet med de første kristne kom de troende sammen – om Ordet, bønnen og vitnesbyrdet. Senere også om «den frie

nattverd». Her – i det hellige samfunn – ble oftest også nådegavene tent, og gjerne misjonskallet. Her hadde også bedehus-tanken sin opprinnelse.

I dag kan det telles mange hundre bedehus i dette landet. Når det lyser på bedehuset, i mørke vinterkvelden, er også dette et kall til bygdens folk.

– Det er også rett å si at det var på bedehuset det såkalte «myndige lekfolk» vokste fram. – Når en tenker tilbake kan en gjerne undres og spørre: Hvor fikk dette folk myndigheten fra? Svaret er klart: De stod på en hel Bibel – inspirert av Sannhetens Ånd. Deri bestod myndigheten. Her er den faste klippegrunn som står til evige tider.

– Har lekmannsarbeidet fortsatt en FREMTID?

Mange frykter fremtiden for dette arbeidet. Om en tenker på *fortiden*, kan en nok si at det har vært mangler og feil også i dette arbeidet. Men tross alt må en kunne si at det har vært til velsignelse for det norske folk – trolig mer enn vi aner.

Det store pluss er at lekmannsbevegelsen har fått arbeide fritt og stort sett uhindret innenfor kirken.

På den annen side har vel kirken – rett forstått – funnet sine beste tilhørere og medarbeidere innen denne bevegelsen.

Historien kan nok fortelle om sprekk-dannelsen mellom disse to fløyen i norsk kristenliv. Men i det siste har denne sprekken blitt større.

– Grunnen er klar: *Liberal teologi* har fått større rom og stadig mer innflytelse i statskirken. Dette skyldes nok «kirken selv», men også en verdslig stats utnev-nelse av prester og biskoper.

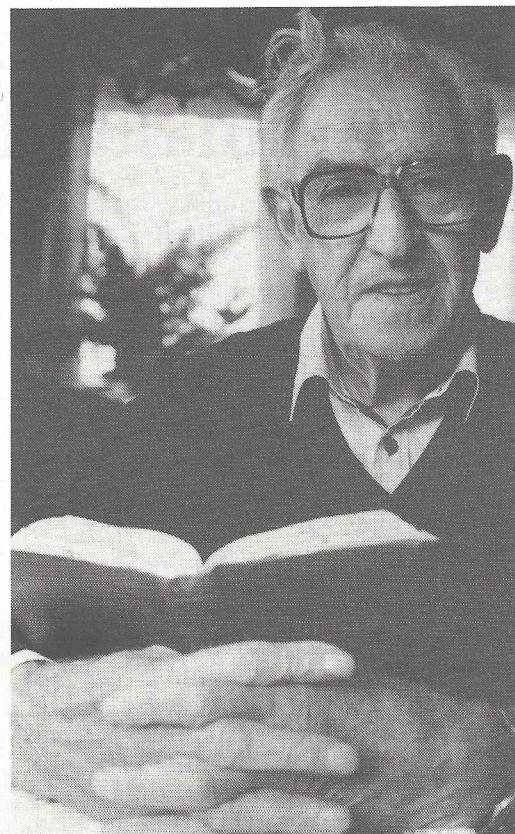
– Mange innen lekmannsbevegelsen er i dag i sterkt tvil om det er rett å bli stående i kirken.

Men her må jeg nevne noe som er like galt, ja, trolig verre: Den liberale teologi har sneket seg inn «bakveien», i lekmanns-bevegelsens *egne rekker*.

– Dette gjør situasjonen virkelig farlig med tanke på fremtiden, for dette er med på å rokke ved selve «grunnvollen» for arbeidet.

– Nevnnes må også at dette forholdet kan skape sprekker og mistillit mellom venner og medarbeidere i lekmanns-arbeidet. Ja, det kan oppstå brudd som er vanskelig å hele.

Med tanke på fremtiden vil jeg også ta med følgende glimt:

Peder Mork.

(Foto: Richard Nergaard,
Åndalsnes Avis)

– Jeg var nylig på en bedehusinnvielse. Der ble det opplyst at antall dugnads-timer var kommet opp i 9000!

Det ble også lest fra Guds Ord, bl.a. dette: «*Dersom Herren ikke bygger huset...*»

– Da slo det ned i meg: Det er *Herren* som bygger huset!

– Jeg så meg rundt. For et fint hus!

– I de senere år har han bygget mange slike hus i Norge.

Jeg spurte meg selv: Hvorfor bygger Gud slike hus i Norge i dag – og hvorfor oppusses gamle? Jeg tror årsaken ligger i at han vil bruke dem i fremtiden!

Da kom ordet *vekkelse* til meg – vek-kelse over Norge.

Det er redningen!

– Redningen for lekmannsarbeidet?

– Ja, men først og fremst for det norske folk – for verden...

– La oss bie og bede – på Herren!

GUNNAR HOLTH

Kyrkjehistorisk oppgåve og gjennomslag for evangeliet

Dr. teol. Godvin Ousland har skrive om det han kallar Hans Nilsen Hauge si kyrkjehistoriske oppgåve. Likeins om skilnaden på forkynninga hjå Hauge og forkynninga hjå Carl Olof Rosenius. Dinest om «vendepunktet» i haugerørsla si soge.

Frå lekmannsarbeidet

Nokre av desse tankane – tekne frå boka «Vekkelsesretninger i norsk kristenliv 1840–75» – vil vi ta opp i denne artikkelen, omsett til nynorsk.

Kyrkjehistorisk oppgåve

Den store åndsopplevinga – saman med kallet til å vekkja det norske folket – fekk Hauge ute på åkeren, 5. april 1796. Situasjonen i samfunnet var slik at det ville stilla store krav til Hauge. I opplysingstida vart evangeliet utvatna, slik at det miste all gjennomslagskraft. Det hadde vorte vanleg at det sentrale i kristendomen gjekk ein utanom i forkynninga. Ein samla seg meir om det som var til praktisk nytte for menneskelivet.

Det vart Hauge si kyrkjehistoriske oppgåve å forkynna Ordet til omvending i denne situasjonen, skriv Ousland. Hauge såg den naud folket var i. Den vanlege forkynninga hadde ikkje gjennomslagskraft til å vekkja folk opp or den åndelege svevnen, til eit sant gudsliv – og til eit jordeliv i gode gjerningar. Hauge kjende det slik at denne oppgåva laut han sjølv ta på seg (Ousland s. 18–19).

Samanliknar ein forkynninga hjå Hans Nilsen Hauge med forkynninga hjå Carl Olof Rosenius, vil ein legge merke til at det er stor skilnad. Ingen må støyta seg på dette, men koma i hug at både personane var gudsende menn, som hadde kvar si kyrkjhistoriske oppgåve. Det er «uhistorisk» å krevje det same av desse, hevdar Ousland.

Hauge skulle vera nybrottsmann. Han skulle ruska opp og vekkja åndeleg sovande kyrkjelydar, og da måtte han bruka lova. Rosenius si oppgåve var å leia sokjande menneske fram til kvile

på fast grunn, og då måtte evangeliet koma i framgrunnen.

Hauge la avgjerande vekt på omvendinga og det vitnemålet som livet bar fram. Rosenius forkynte nåden i Kristus Jesus. Dette måtte vera trua sin faste ankergrunn. Skjønar ein desse ulike poengteringane, er det ingen uløyseleg motsetnad her. Bæ desse forkynnaraane målbar bibelske sanningar (Ousland s. 78).

Evangeliet slår klårare igjennom i haugerørsla

Det historiske «vendepunktet» i haugerørsla kom ikring 1840-åra. Mange opplevde det slik at dei ikkje kunne slå seg til tols med dei ytre kjenneteikn som kristenlivet gav. Dei måtte ha noko fastare å byggja frelsesvissa på. Difor gjekk tankane til det objektive grunnlaget, og her kom Luther dei til hjelp. Det som han hadde fått sett inn i – rettferdigjeringa ved tru – makta å gje kvilelause sjeler ro. Ordet i Rom 4,5 om at Gud rettferdigjør den ugudelege, tok til å lysa for mange redde samvit.

Godvin Ousland meiner at det er heilt rettkome å stogga ved to haugianske forkynnaraar når det gjeld gjennomslaget for evangeliet. Personane er Mads I. Wefring (1819–1894) og Anders N. Haave (1809–1867).

Våren 1838 tok desse to ut på ei preikeferd som førte dei til Sørlandet, til garden Fennefos i Evje. I si tid hadde Hauge hatt tilhelde her.

Ei natt vert det eit enormt sterkt torever, og både Wefring og Haave tenkte at «Endens Tid var kommen». For bæ vart dette ei kraftig sjølvprøving: Kva bygde dei sin nådestand på?

Fyrst laut Wefring svara for korleis han hadde opplevt sjølvprøvinga. Frå hans eige – og kristendomen hans – var det ikkje mykje trøyst å henta. I oppgjersstunda måtte han ta si «tilflukt» til Guds frie nåde i Kristus Jesus – utan noko menneskeleg «fortjeneste» som kom syndaren til del.

Etterpå var det Anders N. Haave som måtte fortelja om seg. Då han hadde

Troen – Ordet

Så kommer da troen av forkynnelsen, og forkynnelsen ved Kristi ord.

Rom 10,17

Trossannhet

I dag vil Gud minne oss om hvor avgjørende viktig det er å høre Guds Ord og hvilken skaperkraft det ligger gjemt i Ordet om Kristus.

Ingen kan tvinge sitt eget hjerte til å tro. Heller ikke kan noen tvinge det til å elske Gud og glede seg i ham. Det er like umulig som å få is til å brenne, sier Luther.

Det er ikke vi som kommer til troen, men det er troen som kommer til oss. Ikke ved å gjøre, men ved å høre kommer troen. Når jeg leser eller hører

etterprøvt kristendomen sin, følt forfelt, kom han til at han ikkje kunne «svare Herren et til Tusinde».

Så tok han fatt på å analysera trua. I mange år hadde han forkynt at «den alene gjør Udslaget til et Menneskes Frelse». Men han kjende no at trua «ikke utelukkende» var tufta på Kristus og soningsverket hans.

Resultatet av denne «Undersøkelse for Guds Aasyn» var at alle moment i «Saliggjørelsens Orden» var naudsynlege, noko dei fleste måtte gjennomleva. Men ikkje noko av dette kunne gje full frelsesvisse i anfektionsstunda. Berre trua sitt feste i Kristus og hans soningsverk, kunne gje eit uroleg hjarta fred og tryggleik (Ousland, s. 25–27).

Det som hende med desse to kjende haugianarane var ikkje resultatet av eit naturfenomen som brått slo til. Hendinga var førebudd gjennom åndeleg røynsle. Utan tvil var det mange som hadde det på same måten. «Haugianismen var kommet til et vendepunkt i sin historie», skriv Ousland.

Haugianarane var mogne for ei ny innstilling, for ei ny erkjenning. Når det gjaldt vissa i frelsesspørsmålet, kunne ein ikkje lenger slå seg til tols med det provet ein fann i sitt eige kristenliv. Ein måtte knyta trua attende til det fundamentale til det Gud gjorde i Kristus Jesus (2 Kor 5). «Men

Ordet om Kristus og tar det til meg, skaper Ordet hva det nevner. Det skjer et guddommelig under.

Slik går det også til å bli fylt av Den Hellige Ånd. Ånden lever i og virker gjennom Ordet om Kristus. Tar jeg imot det, tar jeg også imot Den Hellige Ånd.

Så er da dette helliggjørelsens hemmelighet. Det er ikke min vilje eller min prestasjon som virker helliggjørelse. Det er det samme Ord om Kristus som gjør det.

I dag vil vi igjen se på Kristus i Ordet. Det er bare det som kan frelse oss og helliggjøre oss.

H. E. WISLOFF

i andaktsboka

«Stille stunder på veien hjem»

heldigvis kom haugianerne aldri til å oppgi livets vitnesbyrd som en alvorlig tale om hvor man befant seg» (understreka av Hamre.

Det Wefring og Haave hadde opplevt, vart ikkje berre ein episode i livet deira. Det første åndeleg fornying inn i vekkingsarbeidet. Evangeliet braut klårare igjennom.

Med tanke på fortida, sa Wefring at vitnemålet deira ikkje var utan «et evangelisk Element, men vi lagde mere Vegt paa Kristus i os, end for os». Tyngda hadde dei lagt på «bot, anger, bønn, bekjempelse av synden og fremgang i det gode som vei til Guds velbehag». No såg dei at det er Kristus som gjev den trøytte og hjelpelause kvile. Denne bibelske sanninga vart no det sentrale i vitnemåla deira (Ousland s. 27–29).

Jamvel om dette var klåre og sterke evangeliske tonar, kom det ikkje til noko brot med det gamle vekkingsmønsteret. Anders N. Haave var ein klok og audmjuk åndeleg leiar. På ein «positiv måte førte han sine venner og tilhørere inn i den samme evangeliske erkjennelse av kristendommen, som han selv var kommet til» (Ousland, s. 31).

Dette er òg noko å ta lærdom av.

ALFRED HAMRE

Det alminnelige prestedømme

Sannheten om det alminnelige prestedømme er en del av evangeliet og den frihet Kristus har gitt oss.

Bibelforum

Derfor er det naturlig at dette var noe av det som reformasjonen spesielt understrekket. Vi kan gjerne sammenfatte dens grunnprinsipper i tre punkter: (1) Vekten på Guds ords autoritet: Skriften alene. (2) Budskapet om frelsen: Rettferdigjørelsen ved tro på Kristus alene. (3) De troendes stilling overfor Gud og mennesker: Det alminnelige prestedømme.

Men som tilfellet er med alle de lærdommer Gud har åpenbart oss, er det viktig av vi tar vare på det, og minner hverandre om hva det betyr.

«Et kongelig presteskap»

Vi skal etter hvert se at det er mange steder i Bibelen som taler om det som menes med «det alminnelige prestedømme», selv om ikke alltid de samme ordene er brukt. Men la oss til å begynne med sitere et sted som kanskje er det mest kjente i denne forbindelse: «Men dere er en utvalgt ætt, et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk til eien-dom, for at dere skal forkynne hans storhet («dyder»), han som kalte dere fra mørket til sitt underfullle lys, dere som før ikke var et folk, men nå er blitt Guds folk, dere som før ikke hadde funnet miskunn, men nå har fått miskunn» (1 Pet 2,10-11).

Ordet «alminnelig» betyr i denne forbindelse at det er noe som gjelder *alle* de troende, og står i motsetning til lærdommer som setter skille i åndelig stilling mellom noen og andre troende. Slik heter det om Kristi gjerning i Åpenb 1,5 flg.: «Han som elsker oss og løste oss fra våre synder med sitt blod, og som gjorde oss til et kongerike, til prester for Gud, sin Far». Dette viser hvor viktig del av evangeliet det er tale om. Vi må først se litt på hvorfor det er slik.

Grunnlaget – Kristus vår yppersteprest

Læren om det alminnelige prestedømme er ikke noe som først ble omtalt i Det nye testamente. Det ordet vi siterte fra 1 Pet

2, for eksempel, bygger på 2 Mos 19,6, som er et løfte som Gud ga til Israel med det samme folket var kommet fram til Sinai, før åpenbaringen av budene.

Likevel ble ikke dette til fulle virkelig gjort i den gamle pakt. Det kunne heller ikke bli det før frelsesverket var fullført. Derfor er også andre ord som Det gamle testamente taler om denne saken, profetier som peker framover mot Messias' frelsesrike. I den gamle pakt hadde ofringene, tempeltjenesten og utkåringen av levittene, prestene og ypperstepresten en spesiell betydning i Guds forberedelse for frelsen. De skulle minne om syndens alvor, om at frelsen bare kunne fås gjennom slike offer for synd som Gud hadde bestemt, og de skulle være forbilder for han som skulle komme. I den gamle pakt sto tempeltjenesten (eller tabernaklet), og aller mest yppersteprestens gjerning, som formidler mellom folket og Gud. Det var tale om handlinger som stadig minnet om synd og om behovet for stedfortredende offer. Bare de som Gud hadde utkåret til det, kunne tre fram for Gud for å utføre disse handlingene.

Da Jesus kom og led døden på korset, var frelsesverket fullført og den gamle pakts tid til ende. Han er den fullkomne yppersteprest, som «med ett offer for alltid har gjort dem fullkomne som blir helliget» (Heb 10,14).

Hebreerbrevet er det skriftet som mest utførlig taler om denne saken. Men også ellers legges det stor vekt på den. Jesus selv, for eksempel, talte om avslutningen av den gamle pakts tjeneste i forbindelse med sin død og oppstandelse: «Bryt dette tempel ned, så skal jeg gjenreise det på tre dager» (Joh 2,19). Et klart tegn på betydningen av dette var det at forhenget mellom det hellige og det allerhelligste i templet revnet da Jesus døde på korset.

For å forstå dette rett, bør vi ha klart for oss at prestetjenesten i den gamle pakt besto av to hoveddeler: (1) De skulle tre fram for Gud på folkets vegne og utføre soningsofrene. (2) De skulle lære folket Guds lov, altså: De skulle forkynne Guds vilje for andre.

Frelsesverket fullført

Da Jesus, som er Guds evige Sønn og som for å frelse oss ble Menneskesønnen, led døden på korset, ble han en soning for hele verdens synd, og åpnet veien til Gud for alle som tror på ham. Han er mellommannen mellom oss og Gud (1 Tim 2,5). Med ham ble også Guds åpenbaring til oss fullført, og gitt videre ved apostlenes ord (Heb 1,1flg.; Ef 2,20). Han er i himmelen og går i forbønn for dem som tar imot hans frelse (Heb 7,25).

Dermed er det som prestene i den gamle pakt utførte ufullkommen og forbilledlig, fullført én gang for alle for alle mennesker. Som en konsekvens av det har alle troende direkte adgang til Gud som Far, og står i hans tjeneste. Det finnes ingen, og det er ikke behov for noen menneskelige «mellommenn» i den nye pakt. Å komme med tanker som innebærer det, hvilken form det nå gjøres i, er egentlig å forringje betydningen av Kristi frelsesverk. For da tror en i virkeligheten ikke at det som Jesus gjorde, er fullkommen og godt nok for alle mennesker slik som det er gitt oss.

Alle troende har del i nåden og løftene gjennom Guds Ord. De er medlemmer av «et hellig folk», av Guds eget folk, av «et kongelig presteskap». Og som medlemmer av det, som mennesker som står i samfunn med Gud, har de også et kall til å vitne om ham i verden.

Luther nevnte flere trekk som hører med til det alminnelige prestedømme. Noen ganger summerte han det opp i tre hovedsaker: Be, vitne og ofre – det vil si, ofre seg selv. Men vi kan også summere det opp slik som vi gjorde i forrige avsnitt. Disse to sidene skal vi se litt nærmere på.

Hva det alminnelige prestedømme betyr:

1) Adgang til Gud

Det som Jesus gjorde for oss, betyr at vi har alle samme adgang til Gud ved ham. Alle troende står i samme stilling overfor Gud. Ingen har større åndelige rettigheter enn andre.

Dette blir blant annet understreket i det kjente ordet fra Gal 3,29 flg.: «Her er ikke jøde eller greker, her er ikke trell eller fri, her er ikke mann og kvinne. For dere er alle én i Kristus Jesus. Og hører dere Kristus til, da er dere Abrahams ætt ifølge løftet.»

Det samme tales det om i Efeserbrevet, når det understrekkes at skilleveggen mellom Israel, Guds folk ifølge den gamle pakt, og hedningefolkene er revet ned: «Gjennom ham har vi begge adgang til Faderen i én Ånd» (Ef 2,18). Og i det gamle testamente ble det profetert om dette: «Deretter skal det skje at jeg vil utgyte min Ånd over alt kjød. Deres sønner og døtre skal tale profetiske ord. Deres gamle menn skal ha drømmer og deres unge menn skal se syner. Ja, også over treller og trekkvinner vil jeg utgyte min Ånd i de dager» (Joel 3,1-3).

Det første som altså understrekkes gjennom dette, er at det er noe som er felles for alle troende. Ingen har noen større åndelig rettighet enn andre. Alle har direkte samfunn med Gud ved Jesus Kristus. Alle har del i Guds nåde og de gaver har gir. Ingen står over andre troende.

Dette vil ikke si åndelig individualisme, at ikke de troende er avhengige av hverandre. Vi er satt inn i et åndelig fellesskap – noe som vi skal komme tilbake til i neste hovedavsnitt. Men det betyr at vi får Guds nåde og den velsignelse som hører til den, direkte fra Gud. Ingen andre mennesker har rett til å stille seg i mellom, og ingen må tenke at han ikke kan komme fram for Gud uten hjelp av andre. (Og ut fra det som vi har pekt på her, må vi nok si at også de som skjerner mellom «åndsdøpte» og andre troende, eller på annen måte setter et prinsipielt skille mellom troende i åndelig stilling, står i stor fare for å oppheve eller i alle fall svekke den store sannhet som Bibelen viser oss.)

Av nåde – for Kristi skyld

For det andre må vi understreke at denne rettighet som Guds barn får del i, har de *av nåde* for Jesu Kristi skyld. «Ved ham har vi også ved troen fått adgang til denne nåde som vi står i» (Rom 5,2).

Dette er et underlig ord. Det understrekker den adgang vi har for Kristi skyld. Det understrekker at det er av nåde. Og det peker på at vi har bruk for, og får stadig tilgang til nåden. Ingenting er viktigere enn dette for en troende.

Vi må være klar over at dette er ikke noe vi tar oss til av oss selv. Det gies på den måten Gud har fastsatt: Ved nådens midler, det vil si ved Ordet og ved sakramentene – dåpen og nattverden.→

Det alminnelige prestedømme er ikke noe diffust eller abstrakt. Det er å leve i og ta til seg av den åndelige næring som Gud gir ved sitt Ord – både det leste/talte og de synlige nådemidler.

Så har vi også bønneretten i Jesu navn: «La oss derfor med frimodighet tre fram for nådens trone, for at vi kan få miskunn, og finne nåde til hjelp i rette tid» (Heb 4,16). Som barn av Gud, den evige Fader, kan vi komme fram for ham med alle ting.

Det åndelige prestedømme har altså med adgang til Gud å gjøre. I den gamle pakt var prestene, og spesielt ypperst-presten, mellommenn som på folkets vegne trådte fram for Gud og utførte soningsofrene. Nå har Jesus oppfylt dette. Han er vår ypperststeprest. Vårt prestedømme innebærer at alle troende har del i nådens samfunn med Gud ved ham, og har direkte adgang til Gud som vår himmelske Far.

Hva det alminnelige prestedømme betyr: 2) Tjeneste

Men prestedømmet i den gamle pakt, som peker framover mot oppfyllelsen ved Kristus, har også en annen side som lærer oss noe om hva det alminnelige prestedømmet betyr. Prestene skulle lære folket Guds lov. Og som Guds eiendomsfolk skulle Israel være et vitnesbyrd for andre.

Også i dette stykket er de troende prinsipielt like. Luther talte om å vitne eller forkynne Guds Ord, og om å ofre. Det er ikke bare noen få utvalgte som skal gjøre det, men alle troende. Måten det skjer på, kan variere – som vi skal se på nedenfor. Men at alle troende er kalt til å bringe evangeliets vitnesbyrd til andre, og å ofre seg selv til tjeneste, står fast.

Offer

Dette siste kan det være nødvendig å forklare litt nærmere. Mens prestene i den gamle pakt hadde som sin hovedoppgave å ofre soningsoffer for folket, er dette forskjellig i den nye pakt. Slike offer har Jesus fullbrakt én gang for alle.

Derimot er det i den nye pakt tale om et annet offer, et takkoffer for frelsen: «Frukt av lepper som priser hans navn» (Heb 13,15). Dette er noe som gjelder hele den troendes liv og tilværelse: «Jeg for-

maner dere altså, brødre, ved Guds miskunn, at dere fremstiller deres legemer som et levende og hellig offer til Guds velbehag. Dette er deres åndelige guds-tjeneste» (Rom 12,1).

Tjeneste

Dette er noe som først og fremst har betydning for andre mennesker. Og det ordet som Bibelen først og fremst bruker om dette, er tjeneste. Dette skal være noe av det som skiller Kristi disipler ut fra andre (Matt 20,26).

Luther har sammenfattet dette på en fyndig måte i et av sine reformatoriske hovedskrifter: «En kristen er en fri herre over alle ting og ingen underlagt. En kristen er en underdanig tjener under alle ting og alle underlagt.» (Fra innledningen til «En kristens frihet».)

Det som ser ut som motsigelser, er i virkeligheten to sider av en kristens liv i verden, som begge må understrekkes. I sitt indre menneske er en troende ved evangeliet, ved troen på Kristus og samfunnet med ham, fullstendig fri som et Guds barn. Ingen – ikke engang Satan – har noe som kan binde ham. Nettopp derfor er en troende samtidig, i sitt ytre menneske her i verden, en trell og tjener for alle. For han er frigjort fra synden til å leve for Kristus.

Kamp mot kjødet

I sitt skrift nevner Luther to viktige sider ved dette siste. Den ene er at en troende så lenge han er her i verden, står i kamp mot sitt eget kjød. Det skal ikke herske, men underkues og «dødes». (Se f.eks. Rom 6 og Gal 5 om dette.)

Gjøre godt

Den andre siden er at gode gjerninger – som en kristen er kalt til å gjøre – er nødvendige, ikke for oss selv, men for vår nestes skyld. De skal ikke gjøres overfor Gud, for at vi skal fortjene noe fra ham. Da gjør en evangeliet til intet. Men andre mennesker trenger vår tjeneste, vår kjærlighet, våre gode gjerninger. Slik er de en del av vitnesbyrdet om evangeliet (sml. Matt 5,16).

En kristens offer er altså ikke noe som gies til Gud – for å få noe igjen fra ham, men et resultat av den nåde han har gitt oss uforskyldt. Det innebærer «å ta sitt kors opp og følge Kristus» – som er noe annet enn å tenke at en selv får kraft til

å overvinne alle ting (sml. også Tit 2,12 flg.). Og det innebærer å sette hensynet til andres frelse og deres beste over egne ønsker. «Selv om jeg er fri overfor alle, så har jeg gjort meg til alles trell, for å vinne så mange som mulig» (1 Kor 9,19).

Disse bibelske sannheter trenger nok en særskilt understrekning i våre dager, da det i samfunnet generelt legges ekstra stor vekt på egne rettigheter og det å «realisere seg selv».

Nådegaver

Det som Bibelen sier om *nådegaver*, har nettopp sammenheng med det å være tjener: «Ettersom enhver har fått en nådegave, så tjen hverandre med den som gode husholdere over Guds mangfoldige nåde» (1 Pet 4,10).

Derved ser vi at enrett forståelse av nådegavene er en viktig del av læren om det alminnelige prestedømme. Også dette blir ofte misforstått i våre dager – som det ble i Korint på Paulus' tid. For når det å ha en spesiell nådegave blir betraktet som en rettighet som alle kristne burde strebe etter å oppnå, og som et tegn på at en har nådd et høyere åndelig stadium, da er en kommet langt bort fra det som Bibelen legger vekt på i denne forbindelse. For den taler om at Den Hellige Ånd gir disse gavene til tjeneste, og at det er han – ikke vi – som bestemmer hvilken eller hvilke gaver og tjenester enhver skal få (1 Kor 12,11). Så følger det ansvar med det vi har fått. Vi skal bruke det, ikke til å bli opphøyet selv, men til tjeneste for andre og til vitnesbyrd om Kristus.

Når vi tenker på nådegavene i praksis, er det to nøkkelord som er viktige for å vurdere dem rett: (1) *Ulike tjenester* og (2) *fellesskap*. Begge deler understrekkes i 1 Kor 12 (og andre steder). Det er ikke slik at alle troende skal utføre de samme oppgaver. Og ingen må tenke at en har mindre åndelig verd enn andre om en har fått en nådegave som ikke vises så tydelig som andre. Nei, alle er del av det samme livets fellesskap, «Kristi legeme». Derfor er det også nødvendig at tjenestene er ulike.

Da blir det ikke spørsmål om hvor store nådegaver eller oppgaver en har fått, men om personlig å få leve nær Kristus og leve for ham til beste for andre. Det er et liv i ydmykhet under Guds veldige hånd (sml. 1 Pet 5,6), fordi

en vet at alt er av nåde. Dette er kjernen i det alminnelige prestedømme.

Hvorfor er læren om det alminnelige prestedømme viktig?

Det første svaret på dette er jo at det er noe som Guds Ord understrekker for oss. Dette er den viktigste grunnen til at vi må gi nøyaktig på det.

Samtidig trenger vi å være klar over at dersom vi ikke minner hverandre om hva dette betyr, er det lett å begynne å tenke annerledes om det enn slik Bibelen sier. For vår menneskelige tankegang fører av seg selv i helt andre retninger.

Avveier

Som i mange andre tilfelle er det også her grøfter på begge sider av den rette veien.

På den ene siden har vi det som vi kan kalle den «høykirkelege» tendens, som finnes i flere former opp gjennom hele den kristne kirkes historie. Det er tendensen til å opprette et prinsipielt skille mellom kirkens «embedsmenn» og de alminnelige troende (gjerne kalt «lekfolk»). Prester og andre kirkelige ledere blir betraktet som en spesiell åndelig stand som på en måte står mellom Gud og det allmenne kristenfolket. I sin ytterste konsekvens finner vi dette i den romersk-katolske kirken med dens pavelige system. Men tendensen er tydelig også andre steder, og kan forekomme selv om en i sin språkbruk avviser et kirkelig embedssyn.

I sitt vesen må dette sies å være en gjenopptakelse av den gammeltestamentlige pakts ordninger.

Sann profetisk tale

Et slikt system gir egentlig ikke rom for det som vi kan kalle det «profetiske», det vil si den myndige forkynnelse av Guds Ord til dom og frelse (omvendelse) til samtidens mennesker. Dette er en avgjørende side ved den vitnetjenesten som Guds menighet er kalt til å utføre i verden (sml. Luk 24,47; 1 Kor 14,1-3). Den er ikke avhengig av at den som kalles til den, har en offisiell stilling i kirken. Det kan variere. Skal vi nevne noen framstendende eksempler på betydningen av at det var noen som ble kalt til en slik tjeneste, kan det være naturlig å tenke

på menn som Athanasius, Luther, August Hermann Francke, Hans Nilsen Hauge, Gisle Johnsen, Ludvig Hope og andre.

Nå er ikke det «profetiske» vitnesbyrd alt som hører med til det alminnelige prestedømme. Som vi har pekt på ovenfor, er det mange ulike nådegaver. Og det er nok dessverre slik også i våre dager at en god del av det som gies ut for å være spesielle profetier, i virkelighet er falsk lære som fører bort fra det Bibelen sier.

Prøve åndene

Nådegaven til å prøve åndene må spesielt framheves i forbindelse med det alminnelige prestedømme. Samtidig som det er en spesiell nådegave, er alle troende kalt til å prøve om det budskap som bringes, stemmer med Guds Ord (1 Joh 4,1 flg.). Forutsetningen for dette er at en kjenner til hva Bibelen sier og lever nær Kristus (1 Joh 2,24-27).

Bedømme innholdet

Det alminnelige prestedømme vil være mer opptatt av *hva* som læres og forkynnes, enn av hvem som gjør det. Det som det kommer an på, er om innholdet i forkynnelse og vitnesbyrd er i samsvar med Guds Ord slik det er gitt oss i Bibelen. Blir en spesielt opptatt av at de som forkynner, har formalitetene i orden, kan dette lett overskygge innholdet i budskapet.

Individualistisk avvei

Når dette er sagt, må vi peke på faren for å falle i den motsatte grøften, noe som kanskje mer aktuelt for oss i dag enn det har vært tidligere. Det kan vi kalte den «individualistiske» tendens – nemlig det å tenke som så at det en selv mener eller føler er godt, må være det rette, uavhengig av hensynet til andre eller til hva Bibelen virkelig sier.

Dette kan gi seg utslag på mange forskjellige måter. Noe som er svært vanlig å møte, er jo den argumentasjonen at «jeg ser det annerledes» – noe som gjerne settes opp mot den som holder fram hva Bibelen sier, enten det nå gjelder lærespørsmål eller livsførsel. Mange går etter talere de kan være begeistret for, i stedet for å lytte til dem som forkynner Guds Ord klart. Hos dem som gir seg ut for å være åndelige veiledere, finner vi eksempler på at det er om å gjøre å samle

en flokk om seg selv og ens egne åndelige særegheter.

Resultatet blir åndelig virvar, og uklarhet om hva som er sann kristendom. For alle skal ha sine egne tanker om dette – og vil gjerne regnes som gode kristne, selv om både deres tanker og deres livsførsel er langt borte fra Guds vilje.

Den som bryr seg om hva Bibelen sier, skjønner snart at slike holdninger er en forvrengning både av hva det alminnelige prestedømme betyr, og av alt sant åndelig liv. For Gud er ikke uordens Gud, men freds Gud (1 Kor 14,33).

Forkynnertjenesten

Det alminnelige prestedømme opphever ikke betydningen av forkynnertjenesten – tvert imot. For de troende og Guds forsamling lever av Ordet. Derfor vil den alltid anerkjennes på en spesiell måte (sml. Heb 13,7). Og ikke alle skal være forkynnere. Alle troende skal vitne, men ikke alle skal være «lærere». Mye av den likestillings-ideologi som er så vanlig i dag – for å ta et aktuelt eksempel på en av vår tids farlige vranglærer – har sin rot i det at en setter sine egne eller tidens tanker over de klare retningslinjer som Guds Ord gir, og framhever egne rettigheter framfor sann tjeneste.

Men det å framheve betydningen av noen nådegaver, betyr ikke, og må ikke framstilles som ringeakt for andre nådegaver og tjenester. Det betyr – som vi har pekt på – at nådegavene og dem som tjener, står i en organisk sammenheng med hverandre i lydighet mot Kristus. Det vil videre si at det er det å ta imot Guds Ord, bringe det videre, og vurdere alle ting ved dette, som er det avgjørende.

Bibeltroskap

Det er en nøye sammenheng mellom tillit til Bibelen som Guds Ord og det alminnelige prestedømme. For dette forutsetter og er avhengig av at Guds Ord er det som bestemmer, og at det er kilden for åndelig liv, tankegang og praksis. Derfor må vi se det alminnelige prestedømme i lys av Skriften. Og det består av en vekselvirkning slik at når Skriftens budskap forkynnes klart og får makt, kommer også det alminnelige prestedømme til uttrykk på rett måte.

GUTTORM RAEN

Guds heilage lov

AV OLAV TOFT

Det andre bodet

Dei ti boda (III)

Bileteforbod

Med omsyn til det andre bodet, må ein gjera merksam på at biletforbodet, som står skrive like etter det første bodet i 2 Mos 20,4-6, ikkje er teke med som eige bod i våre lutherske vedkjenningsskrifter. Dette bodet lyder slik: «Du skal ikkje gjera deg noko utskore bilet eller noko likning av det som er oppi himmelen, eller det som er nedpå jorda, eller det som er i vatnet nedunder jorda. Du skal ikkje tilbe dei og ikkje tena dei! For eg, Herren din Gud, er ein streng Gud, som hemner brota å fedrene på borna i tredje og fjerde ættleder av dei som hatar meg, men gjer vel i tusen ættleder mot dei som elskar meg og held boda mine.» Her vert det teke skarp fråstand frå eikvar framstelling av Gud og av det han har skapt.

Den kristne gudsdyrkingsa var fri for bilet i dei fyrste hundreåra. Men då kristendomen seinare vart påverka av hellenismen, fylgde både bilet-dyrking og overtru med. I austkyrkja var det sterkt motstand mot bilet-dyrkinga, og kyrjemøtet i Konstantinopel i 754 gav fråsegn om at bilet-dyrkinga var det same som avgudsdyrkning. I vest gjekk det annleis. Keisar Karl den store la fleire kyrkjemøte slå fast vestkyrkja sitt standpunkt, at bilet er nyttige for dei som ikkje kan lesa, og difor har sin rettkomne plass i kyrkjene. Men dei skulle ikkje verta tilbedne. Grunnen til at biletforbodet ikkje vart teke med i vår lutherske samanheng, er at Luther

ikkje braut med den katolske kyrkja sitt syn på denne saka. Det var kyrkjefaren Augustin som vann gjennomslag for ikkje å ta med biletforbodet, og grunngjevinga hans for det var at han meinte det låg innebygd i det fyrste bodet. Det same meinte også Luther. Den gresk-katolske kyrkja har biletforbodet med som det andre bodet i dekalogen. Calvin gjorde det same. Og dei reformerte kyrkjene har fylgt han i dette.

Tabernaklet og biletbruk

Det ser elles ut som om Gud ikkje har meint at all bruk av bilet skal vera forbode. For då t.d. tabernaklet vart bygd, baude han at det over nådestolen skulle stå to kjerrubar, og at reinsingsfatet i templet skulle berast av 12 utskorne oksar (2 Mos 25,17-18, 1 Kong 7,25). Men sjølv om Luther ikkje har teke med biletforbodet må ein vera merksam på at Bibelen også undertrekar denne sida.

Det andre bodet i Luthers little katekisme lyder slik: «Du skal ikkje misbruka namnet åt Herren, din Gud, for Herren held ikkje den uskuldig som misbrukar namnet hans» (2 Mos 20,7).

Gud har gjeve seg til kjenne ved å openberra namnet sitt. På den måten opnar han for folket sitt inn i eit personleg tilhøve til seg, som born til ein kjærleg far. I Guds namn ligg det ei kraft sameint med Gud sjølv. Denne krafta vert verksam ved utrop og påkalling av namnet. Men Gud er ikkje berre kjærleik.→

Og som Gud er heilag er namnet hans det også, slik det står i Esek 39,7: «Guds namn er heilag.»

Det andre bodet set vern om dette namnet. Me har fått det til bruk og ikkje til misbruk. I Luthers forklåring til det andre bodet heiter det: «Me skal ottast og elska Gud, så me ikkje brukar namnet hans til å banna, sverja, gjera trolldom, lyga eller svika, men påkalla Gud i all vår naud, bed, lova og takka.»

Bodet pålegg oss å ha age for Gud. Omgrepene «age» inneholder både vørnad for Gud og otte for straff ved å gjera imot hans gode vilje. For Herren skal ikkje halda den ustraffa som misbrukar namnet hans.

Misbruk

Det er mange måtar å misbruka Guds namn på. Somme har for vane å gje uttrykk for det ved ei glad, trist eller negativ melding. Det er ikkje gildt å gje døme på dette. Men også dei som ikkje vil ha på seg at dei bannar, kan ein høyra bruka uttrykk

som: «Å, Herre Gud!», «Jøsses!», og det som verre er. Det vert gjerne gjort i tankeløyse, men synda er ikkje mindre for det, for Gud vaker over sitt Ord og sine ordningar. Sjølv om den som bryt dette bodet slepp fri frå straff frå menneske, skal Herren, vår Gud, ikkje lata vedkomande sleppa undan hans rettferdige dom.

Ser me på skilnaden mellom det fyrste og det andre bodet, legg ein merke til at det fyrste går på objektet for tilbedinga. Det forbyd oss å ha nokon annan enn Gud. Det andre går på måten. Gud gjev forbod mot den like-sæle eller verdslege bruken av namnet hans, og krev av oss heilag vørnad i alle våre bøner til han, eller når me nemner namnet hans.

Rett bruk av namnet

Rett bruk av namnet heng nøyne saman med vandringsa vår som truande menneske. For dersom me verkeleg trur på den

levande og heilage Gud og Far i himmelen, vil me i all vår ferd leggja vinn på å leva slik at hans heilage namn må verta elska og æra mellom oss. Det er viktig at me les Bibelen og lever etter Ordet, som Guds frikjøpte og frelseste born, i ein heilag livnad. Då vil me ha otte for Gud og tenkja på namnet hans, slik det står så fint i Mal 3,16: «Då tala dei med kvarandre dei som ottast Herrens namn, og Herren lydde på og hørde det, og det vart skrive ei minnebok for hans åsyn om dei som ottast Herren og tenkjer på namnet hans.»

Men Gud sler hardt ned på den som vanvører og vrengjer Guds Ord og ikkje lever etter det. «For Herren vil ikkje halda den uskuldig som misbrukar namnet hans.» Og «Guds namn vert for dykkar skuld spotta mellom heidningane» (2 Mos 20,7; Rom 2,24).

Mykje å svara for

Det norske folket vil få mykje å svara for dersom me ikkje tek vår kristne tru og vårt ansvar som kristne i heim og skule på alvor. Sml. Jer 5,7: «Korleis skulle eg tilgje deg? Borna dine har forlете meg og svore ved gudar som ikkje er gudar.»

Det me no for tida bør leggja mykje vekt på her i landet, både i heim, skule, bedehus og kyrkje, er å innprenta Guds Ord i den store delen av folket vårt som åndeleg er på veg til å døy, og få etterreist tilliten til Guds heilage Ord og bod, slik at Gud får styra våre tankar, ord og handlingar.

(Framhald neste nr.)

Våkn opp, du som sover

Ef 5,14

Våkn opp, du som sover,
stå opp fra de døde,
og Kristus skal lyse for deg.
– Hva tenker du over?
– Ditt liv er så øde!
– Guds kall har du møtt med et «Nei!»

Du bryter Guds lover!
Du lever i kjødet!
Du går på fortapelsens vei!
– Våkn opp, du som sover,
stå opp fra de døde,
og Kristus skal lyse for deg!

OLAV NERGÅRD

Sjele-sørgeriske sannheter fra Romerbrevet (VI)

AV NORVALD YRI

Bibelsk sjèlesorg

Nød for sit folk – 9,1-5
Apostelen Paulus har nød for sitt eget folk, Israel. Det er så ufattelig at de som fikk paktene, lovgivningen, gudstjenesten og løftene forkastet ham som alt pekte fram mot: Kristus.

Også du som leser disse linjer kan være i en lignende situasjon som Paulus. En stor sorg og en stadig anfektelse lever i ditt hjerte: At dine egne må bli frelst. Helt fra de var små har du forsøkt å fortelle barna om Jesus. Og så opplever du at de forkaster frelsen. Guds Ord i disse kapitler lærer oss at vi ikke skal miste troen på Guds løfter.

Løftene gjelder – 9,6-13
Slik Paulus må få hvile i Guds Ord, skal også du få stole på at Ordet holder: «Ikke så at Guds Ord skulle ha slått feil» (v. 6). Så godt å vite at det Herren har sagt, står fast. Angrep på Guds Ord fra kristelig hold er i ferd med å bli det normale. Ikke slik hos apostelen Paulus – eller i Guds Ord i det hele. Peter viser til Guds Ord som uforgjengelig sæd, som lever og blir (1 Pet 1,23).

Når det ikke lykkes slik vi har bedt om og så innerlig ønsker, kan det være lett å ty til en lettere vei. En kan begynne å trøste seg til at «de er jo med i arbeidet», «de går jo i kirken», «de er jo ikke direkte motstandere»!

Men her må vi se hva Guds Ord sier: Det er løftets barn som regnes til ætten (v. 8). Det er Saras ætt – løftets ætt – som arver, de som er født av Ånden (Gal 4,21-31). Og arvingen er Kristus.

Uten troen på Kristus er det ingen frelse. Slik er det for Abrahams etterkommere og slik er det for våre, vi som er av hedningeætt.

Alt av Guds miskunnhet – 9,14-21

Det beror på Gud, som viser miskunn (v. 16). La det stå fast. Kanskje er du i en dyp og uutholdelig nød over ufrelste i din familie og slekt. Alt synes så helt annet enn du tenkte og bad om. Ingenting stemmer med de løfter som du klynget deg til. Stadig anklager du deg selv for lite forbønn og omsorg for dine. Og sjel-fienden legger stein til byrde.

Les vers 16 igjen: *Så beror det altså ikke på den som vil eller den som løper, men på Gud som viser miskunn.*

Det er noe vi hele tiden må ha klart for oss: Gud selv er Gud! Han er pottemakeren, dvs. det er han som viser miskunn. Det er også han som forholder den han vil (v. 18).

Da bruser det opp i vårt sinn: Vil Gud forherde? Se på Farao i 2 Mosebok. Han forherdet seg overfor Guds vilje – og Gud måtte forherde ham, vise sin makt på ham.

Miskunnhet over jøder og hedninger – 9,22-33

La det stå fast: Gud vil miskunnhet og frelse. Vi er alle «vredens kar» (9,22) i den betydning at vi av naturen er vredens barn (Ef 2,1 flg.). Ingen av oss fortjener noe annet enn den evige fortapelse og Guds vrede og dom over oss.

Men tenk: Gud *miskunner* seg over oss, både jøder og hedninger. →

Hva var det som gjorde at jødene ikke fikk *Guds rettferdighet*, som de søkte? De søkte den ved sine egne gjerninger (v. 32). De søkte å grunne sin egen rettferdighet ved lovens ord (Rom 10,3 flg.). Jødene ble mange i tall, men bare den *rest* som ventet på Messias i tro på løftet ble frelst (v. 27, sml. Jes 10,22-23).

Hoseasboka skildrer hvordan Guds folk falt fra Herren og hans Ord i åndelig utroskap. Det var ingen forutsetning hos folket for at Gud skulle gripe inn. Men Gud grep likevel inn og gjorde et frelsende under ved sin miskunnhet og kjærlighet.

Du søkte ikke frelsen i Kristus. Det var *han* som søkte deg og frelste deg. Tenk på det når du er i anfektelse over dine som lever uten samfunn med Jesus. Du *fant* rettferdighet og frelse da *Jesus fant deg*. Rettferdigheten av tro ble din!

Kan ikke også dine bli frelst på samme måte? La det være din bønn.

Rettferdigheten av tro – 10,1-10

Israelsfolkets søkte rettferdighet ved sine egne lovgjerninger. De gav seg ikke inn under Guds rettferdighet ved tro på Jesus.

Er du som leser dette i en lignende situasjon? Holder du på som om Kristus ikke var kommet som din stedfortreder? I tider da synden blir stor og plagsom, kan det være lett å søke i seg selv etter noe som skal gi et skjul overfor Guds vrede over all synd. Eller du ser deg omkring for å finne noen som kan hjelpe. Kanskje

kan du få en personlig åpenbaring direkte fra Gud som skal gi deg trøst? I dag hører vi mye om nettopp slike «store åpenbaringer» som noen påberoper seg. De vil fare opp i himmelen for å hente Kristus (10,6).

Da minner Herren deg om *Ordet* som er deg nær, i din munn og i ditt hjerte. Det er troens Ord, som forkynnes oss i Bibelen (v. 8).

Ta til deg *dette* ordet og la deg ikke anfekte og føre vill av de mange «spesialord» som moderne profeter roser seg av. Det er noen som forkynner sine egne «private drømmer» i stedet for å forkynne *Ordet fra Guds munn* i Skriften. Noen vil herske over sjelene ved sine egne synrer og meninger. La deg ikke rokke: Ordet – Kristus – er deg nær.

Skal det da ikke noe mer til? Nei, bygger du på noe mer enn det Jesus har gjort etter Skriften, da mister du frelsen og går fortapt. Men er det da ikke alt for enkelt og lite åndelig å «bare» være frelst ved tro på Jesus?

Det er ikke «bare». I ham har du Guds fullkomne rettferdighet! Det vil si: Ved Jesus har du oppfyllelsen av Guds hellige lov. I ham har du forlik med Gud. I ham har du forlatelse for alle synder og du har fått Den Hellige Ånd med alt det innebærer for den troende.

Troen skal forkynnes – 10,11-21

Ingen får en frelsende tro uten å høre om Jesus (v. 17). Troen kommer av forkynnelsen, og forkynnelsen kommer ved Kristi

Ord. Det er ikke så mange ukene siden at en reformatsk kirke i Skottland på sin generalforsamling fikk flertall for et forslag som sier at det finnes flere veier til frelse. Hva kan vi vente oss av vranglære i de kristne kirker i tiden som kommer? Dette er frukt av den moderne bibelkritikk og av dokumenter og møter i regi av Kirkenes Verdensråd som holder til i Geneve, Sveits. Slike tanker formidles også til den norske kristenhet gjennom m.a. Mellomkirkelig Råd i Oslo.

Men her må vi si klart fra, slik Guds Ord også gjør det i Rom 10. Det er bare en vei til frelse: «Hvordan kan de tro på en de ikke har hørt om?» (v. 14).

Ingen blir frelst ved å holde seg til en hedensk religion. Ingen blir frelst ved å være seriøs i sin religiøsitet. Det er helt nødvendig å høre evangeliet om Jesus Kristus for å bli frelst.

Dette gjelder Israel, og det gjelder hedningefolkene. Alle har den samme Herre som er rik nok for alle som påkaller ham (v. 12).

Frelselsbudskapet må forkynnes i by og bygd. Budskapet må sendes ut til mennesker som ikke har hørt det før. Det er Jesu befaling til oss (Matt 28). Herren vil at hans forsamling skal være en levende sendeforsamling – sende vitner ut til dem som ikke har hørt. Og han vil at Israel, hans eget folk, skal bli nidskjære for evangeliet om Jesus.

(Forts. neste nr.)

Profeten Hoseas (V)

AV GUTTORM RAEN

Bibel-studie-serie

Når gudskunnskapen forkastes (4,1-6,3)

Advarsel til dem som bekjenner den rette tro – 4,15
Hittil i kapittel 4 har vi lest om hvordan det går når et folk – i dette tilfellet Israel – forkaster den kunnskap som Gud gir. Her kommer et avsnitt med advarsel til Juda – det folket som hadde beholdt de mosaiske ordninger konsentrert om templet i Jerusalem. I motsetning til de fleste i Israel, som hadde innført egne religiøse ordninger, holdt folket i Juda fast ved de ordninger som Gud hadde gitt dem i den gammeltestamentlige åpenbaring – i alle fall i det ytre (sml. 1,7).

Men også Juda trenger å bli advart mot å følge den veien som Israel har slått inn på. Det må ha vært en tiltrekningskraft i de religionsformer Israel hadde valgt, som kunne være fristende også for dem som hørte til i Juda.

Advarsele er tredobbel: To ganger advares det mot å dra dit hvor Israel hadde sentra for sin selvbestemte gudsdyrkelse, og én gang mot å tale på samme vis som dem.

Gilgal var et sentrum for avgudsdyrkelse (sml. 9,15; 12,12) og nevnes gjerne sammen med Betel (Am 4,4; 5,5). Det var antagelig ikke det Gilgal som lå nær Jeriko (Jos 4,19), men et sted lengre nord i Israel. Bet-Aven betyr «tomhetens hus» eller «ondskapens hus», og er sikkert brukt i stedet for navnet Betel («Guds hus», sml. 5,8; 10,5). Opprinnelig var det navnet på et sted i nærheten (Jos 7,2). Betel var det viktigste re-

ligiøse sentrum i landet, det sørligste av de to steder hvor kong Jeroboam satte opp en gullkalv (1 Kong 12,29). Vi legger merke til at for at Judas folk skal bevare sin tro, skal det ikke bare unngå avgudsdyrkelsen, men i det hele tatt la være å dra til de steder hvor den foregår.

Det tredje punktet har å gjøre med den tale en fører. For folk i Israel var det blitt vanlig å sverge ved Herrens navn. Det kan være at de slik ville understreke sin fromhet, eller kanskje det mer var en tankeløs vane. Også slik en praksis advares Juda mot å ta etter.

Synderes dårlige eksempel – 4,16-19

De følgende versene viser årsaken til advarsele. De to bildene i v. 16 er talende for dem som kjenner til husdyr. Kyr er som regel fredelige, men blir de først ville, er det så å si umulig å holde styr på dem. Fordi Israel åndelig sett er blitt slik overfor Herren, får de heller ikke eie de velsignelser som Herren gir (sml. siste del av verset med Sal 23,2).

Neste vers omtaler saken uten bilder. Her nevnes Efraim istedenfor Israel fordi den var den førende stammen (sml. 5,3). Folket er så bundet av avgudsdyrkelsen at det ikke er håp lenger.

Den hebraiske ordlyden i v. 18 er vanskelig, men vi kan ikke gå i detaljer om det her. Noen oversetter med presens, og legger dermed vekt på folkets vedvarende synd. Andre oversetter med fortid, og understreker grunnen for dommen. Kan hende det siste passer best i sam-

menhengen. Folkets ledere omtales som «skjold» (sml. Sal 47,10 – 1978/85-oversettelsen – NO78/85 – har ikke med dette ordet). Lederne skulle danne vern og vakt om det som var rett. I stedet er de blitt foregangsmenn i skammeelig synd. Derfor kommer dommen brått og voldsomt, som en storm (v. 19).

Lederne kalles til ansvar – 5,1-3

Til forskjell fra den nokså vanlige tankegang at de som er i høye posisjoner kan tillate seg noe som ville være galt for vanlige folk, stiller Gud lederne til ansvar først (sml. 4,18). Både de religiøse og de politiske ledere nevnes – prester og kongehus.

Den midterste delen av verset er gjengitt nokså forskjellig i de norske oversettelsene. På hebraisk står et ord som kan bety (utøvelse av) rettferdighet (sml. 2,21; 12,7), eller dom (sml. 6,5).

NO78/85 har valgt det første, som legger vekten på ledernes oppgaver, NB88 det siste, som legger vekten på Guds dom. Ut fra sammenhengen må jeg nok si at det siste virker rettest.

De stedene som er nevnt, ser ut til å være steder som før var knyttet til positive hendelser i Israels historie (dommertiden), men som nå er blitt steder hvor avgudsdyrkelse foregår. Det var flere byer som het Mispa (som betyr «vakttårn»). Dette kan være stedet hvor dommeren Jefta hadde sitt tilholdsted (Dom 11,11), som lå i Israels rike. Det mest kjente Mispa, hvor Samuel samlet folket og Saul ble kåret til konge (1

Sam 10,17), hørte til Judas rike (Benjamins stamme; men sml. v. 8 nedenfor). Tabor-fjellet er knyttet til Baraks seier over kana'anittene (Dom 4,6).

I neste vers omtales folket som opprørere, det vil si mot Gud. (Det er brukt et sjeldent ord, men når NO78/85 gjengir det med egennavnet Sjittim, forutsettes det at ordet er litt feilskrevet i de hebraiske håndskrifter.)

De som forherder seg i synd, mener gjerne at de kan gjøre det uten at Gud griper inn. Men han kjenner til alle ting (v. 3), og skal i sin tid stille dem fram for dommen.

Syndens vesen og følger – 5,4-7

Både v. 4 og flere andre uttrykk i det følgende viser i lettfattelige uttrykk hvordan synden virker. Syndens gjerninger gjør menneskene bundet så de ikke kan vende om. Dette har en dobbelt side: *Forder*v i hjertet, og det at de har *mistet kjennskapet* til Herren.

Stolthet er et annet dominerende trekk i den syndefulle holdning (v. 5). Den hindrer omvendelse, og er samtidig nettopp noe som Gud skal dømme (sml. 7,10; Jak 4,6).

Et tredje trekk er *gjerningsreligion*. De forsøker å få forholdet til Gud i orden ved sine egne offer (v. 6). Men det er ikke slik Herren finnes.

Utroskap mot Herren og det han har sagt, er kjernen i det hele (v. 7). Og de har brukt denne innflytelsen videre til sine etterkommere (sml. 2,4). Så kommer deres falske gudsdyrkelse til å ødelegge dem. Nymåne hadde ofte en spesiell betydning for

folk som levde i nær kontakt med naturen. Men markeringen kunne lett utarte til en hedensk fest (sml. Jes 1,13 flg.).

Kunngjøring av dommen – 5,8-9

Basun og trompet ble blant annet brukt til varsling og for å kalle til samling (sml. 2 Mos 19,13; 4 Mos 10,2 flg.; Jes 18,3). Her er det varsling av dommen. Flere sentrale steder i det sørlige Israel, og til dels i Benjamins land, blir nevnt. (Om Gibea og Rama, sml. 1 Kong 15,17-22; 1 Sam 7,17; 13,15. Om Bet-Aven, sml. 4,15.)

Igjen nevnes Efraim som representant for folket, fordi det var den førende stammen (v. 9). Dommen kommer nok uventet for dem som ikke har brydd seg om Herrens Ord, men den er kunngjort på forhånd.

Dommen og dens årsaker – 5,10-12

I dette avsnittet omtales både Israels og Judas folk. For også Judas fyrster opererte med skiftende grenser når det gjaldt hva som var rett og galt (v. 10). Bildet av å flytte grensesteiner har en spesiell betydning i Bibelen. Det var knyttet en særlig forbanelse til en slik gjerning (5 Mos 19,14; 27,17; Ordspr 23,10).

Mens Judas ledere flyttet grenser – i overført betydning, lå Israels folk direkte under for en undertrykkende praksis og tankegang (v. 11). Dette verset er gjengitt nokså forskjellig i NO88 og 1978/85-oversettelsen. Angående «dom» eller «rett» henvises til v. 1. I siste del av verset følger NO78/85 den greske oversettelsen

Septuaginta, som tydeligvis har forstått teksten som om det sto et annet ord enn det som er gjengitt i NB88 med «menneskers bud». Dette ordet finnes ellers bare i Jes 28,10-13. «Menneskebud» eller «menneskers bud» er en god gjengivelse, siden det er tale om å følge regler og tanker som ikke stammer fra Gud.

Derfor blir Gud for dem, både Juda og Israel, som noe som fortærer dem innenfra, som møll eller råte. (Når NO78/85 gjengir det første med «verkesår», er det fordi en mener det passer bedre til de bildene som brukes i neste vers. Men ordet betyr «møll» alle andre steder det forekommer i Det gamle testamente – selv om NO78/85 av spesielle grunner har et annet ord også i Job 27,18; sml. Job 4,19; 13,28.). Og når en går videre til v. 14, skifter det igjen til et helt annet bilde.)

Den hjelpt mennesker helst vil ha, nytter ikke – 5,13-15

Omsider begynte syndens skade å bli følbar (v. 13). Men i stedet for å vende seg til Herren, søkte de hjelpt hos en menneskelig stormakt, Assyria. (Det uttrykket som NB88 har og i 10,6 på tradisjonelt vis gjengir med «kong Jareb», det vil si «kong Stridbar», heter i NO78/85 «storkongen». Det siste var en vanlig tittel for kongen i Assyria, men forutsetter en annen deling av de hebraiske ordene enn den tradisjonelle.)

Når folk søker slik hjelpt istedenfor å søke Herren, får de oppleve at følgene av synden, og Herrens dom, blir som når en løve angriper og røver (v. 14).

For det andre får de –

om de oppdager det – se at Herren har forlatt dem (v. 15).

Men Herrens hensikt med dette er ikke ulykke. Han ønsker at de skal erkjenne sin synd og vende om til ham. I disse siste ordene ligger det også et håp om frelse.

Omvendelse – 6,1-3

I de siste versene i avsnittet om gudskunnskapen gjør profeten seg til talsmann for mennesker som vender om. Skal vi dømme etter det vi leser om folkets videre historie, var det neppe mange som akte på dette budskapet. Men det Herren har lovt, står fast. Det som er sagt i v. 1-2, bygger på den erkjennelse av hvem Herren er som Moses uttrykte i sin avskjedssang (5 Mos 32,39, sml. 1 Sam 2,6; Jes 19,22; Jer 17,14). Vi finner de samme toner i Det nye testamente (sml. Rom 11,22; lov og evangelium).

Det kan være rett å gjøre oppmerksom på at det også finnes andre tolkinger av dette verset. Noen mener det er Israel selv som taler slik, uten at «omvendelsen» er en hjertesak (sml. Sal 78,34-36). Men i lys av det som er sagt i siste vers i kap. 5, er en slik forståelse lite rimelig.

Den tidsangivelsen som nevnes i v. 2, er vel ment som en understrekning av sikkerheten i Herrens løfte. Vi finner ikke steder i Det nye testamente som direkte anvender dette om Jesu død og oppstandelse, hvis ikke da 1 Kor 15,4 bygger på dette stedet. I så fall blir det en direkte messiasprofeti, men kanskje det er å legge for mye i ordlyden (sml. flertallsformen). I alle fall vet vi at Jesu verk er

grunnlaget for at Gud tar imot syndere som vender om.

Til slutt understrekkes det hvor viktig det er å kjenne Herren (sml. 5,4). Da vender han seg ikke bort (sml. 5,15), men en får møte ham som den som gir lys og liv (sml. 14,6; Joel 2,23). Da er det han som står i sentrum for oppmerksomheten – i motsetning til alle andre slags innflytelser og idéer (beskrevet i kap. 5). Vi ser igjen hvordan gudskunnskap og det personlige samfunn med Herren hører sammen (sml. 4,1). Det er tale om å lære og å ivre etter. Vilærer ham å kjenne gjennom hans Ord, og det han taler til oss og gir oss, gir trang til å lære ham enda bedre å kjenne.

(Forts. neste nr.)

Spørsmål til avsnittet 4,2-6,3

1. Finn uttrykk i dette avsnittet som taler spesielt om gudskunnskap og det å kjenne Herren. Er det ut fra disse naturlig å si at dette er det sentrale begrepet i avsnittet? Hva lærer disse stedene oss om forholdet til Gud?
2. Hvilke konsekvenser har det at gudskunnskapen forkastes?
3. Finn noen uttrykk som viser hva som er karakteristisk for synd.
4. Legg merke til innholdet i de avsnitt som taler spesielt om Juda (1,7; 4,15; 5,5; 10,14). Finnes det en utvikling i disse stedene? Hvilke lærdommer gir disse ordene for den som bekjerner Herrens navn?

«Kristi vellukt for Gud»

Høsten er kommet. Det er tid for virksamhet på bedehuset. Jeg vil så gjerne nå deg som skal ut med det glade budskap i vårt langstrakte land og/eller i andre land.

Til Ordets forkynnere

Kanskje du er litt spent og engstelig for hva du vil møte denne høst og vinter. – Jeg vil gjerne komme med noen oppmuntrende ord. – Trøst, men også noen formaningsord.

Et triumftog

Jeg vil hilse deg med et Ord fra Herren, 2 Kor 2,14–17.

Det er et forunderlig triumftog du skal ut i, selv om det ikke føles slik så ofte, men i evighetsperspektiv er det nettopp det. For Jesus Kristus har seiret og er seierherre, og du skal få være med å rope ut, proklamere, hans seier hvor du enn kommer.

Kunnskapen om Jesus Kristus er nemlig livsviktig. Ja, kristendommens sannhetsinnhold står og faller ved konkrete historiske fakta som Bibelen forteller. Derfor må duften av kunnskapen om Jesus Kristus åpenbares på alle steder – på lignende måte som duften av røkelse når fram til de forskjellige steder.

Husk, kjære forkynner, at du er frelst ved dette evangeliet og kalt av Gud til å forkynne det for andre. – Du er en vellukt for Gud ved ditt nærvær og forkynnelse, både blant dem som blir frelst, og blant dem som går fortapt.

Budskapet skaper skille

Budskapet skaper imidlertid skille mellom mennesker – slektninger, naaboer, kjenninger og andre. Nettopp denne kjensgjerning gjør det så vanskelig for deg som forkynner.

Guds Ord skiller nemlig mennesker i to flokker, de troende og de vantro. De sistnevnte, både åpenbare syndere og religiøse mennesker, preges av syndens og dødens lov, en duft av død til død. De preges av tidsånden og vandrer på verdens vis, «etter høvdingen over luftens makter» (Ef 2,2).

Også blant disse, som er åndelig døde, er du «Kristi vellukt for Gud». Men vær

på vakt så du ikke tilpasser din ferd og forkynnelse etter dine omgivelser, hvor dødsprosessen går sin gang.

Ta deg god tid sammen med de troende, som er en duft av liv til liv, hvor broderkjærlighet og misjonssinn har sin basis i Kristusforholdet, og som avspeiles som frukt, i gode gjerninger og et hellig og gudfryktig liv.

Ikke forfalsk Guds Ord

Kjære forkynner: Du er ikke i deg selv dugelig til denne oppgave, men Gud, som har kalt deg, har også gitt deg åndsutrustning og nådegaver til å fullføre ditt kall. Derfor må du ikke, som mange andre, både tidligere og i våre dager, forfalske Guds Ord for å oppnå vinning eller personlig gunst. Gud ser nemlig alle ting og forhold, og du skal en dag stilles fram for hans domstol.

Men lev i evangeliet, be uavlatelig og vær frimodig. Glem ikke at han som kalte deg – «han som elsker oss og løste oss fra våre synder med sitt blod» – fremdeles vandrer «mellom lysestakene».

Forkynn Ordet

«Forkynn Ordet! Vær rede i tide og utide. Overbevis, irettesett og trøst, men all tålmodighet og lære» (2 Tim 2,4).

Tal til dem i «Efesus», de som har forlatt sin første kjærlighet og dermed glemt og forlatt «Maria-plassen». Si at Herren har imot dem pga dette, og forman dem til å omvende seg så ikke Herren skal komme til å flytte lysestaken bort fra det stedet.

Forkynn evangeliet for dem i «Smyrna». Gi dem trøst og oppmuntring i deres trengsler og lidelser. Minn dem om at de som er tro inntil døden, vil få «livets krone».

Irettesett og tal alvorlig til dem i «Pergamum» som holder fast ved «Bileams lære», og dem som holder seg til «nikolaitenes lære», dvs de som på en eller annen måte driver avgudsdyrkelse og utuktige handlinger. Be dem om å omvende seg slik at de ikke snart skal måtte kjempe mot Herren.

Oppmuntre dem i «Tyatira» til å holde fast på de de har mottatt, men irettesett

Opplesningen av Skriften

« Guds Ords formaninger er klare og konkrete. De gir påminnelse om nødvendige valg, riktige holdninger og oppmuntrer til gode handlinger. Ved formaningene får vi også anvisning på den rette medisin mot alt det som kan gjøre kristenlivet sykt og uvirksomt.

Bladklipp

De mange praktiske råd og tilskuddeler gitt oss gjennom de bibelske formaninger, veileder til en sann tro og et ansvarsfullt kristenliv. Ved formaningene får vi ledelse i mange spørsmål som gjelder forhold og forpliktelser om lære og vandel, de helliges samfunn, tjenester og ordninger.

En vel kjent formaning i Bibelen lyder: «Legg vinn på opplesningen av Skriften» (1 Tim 4,13). Som i synagogene ble det lest fra Skriften (Det gamle testamentet) i den kristne menighet. Helt fra begynnelsen har dette vært et grunnleggende element og fast ledd i gudstjeneste-samlingene. Og formaningen er en påminnelse om at dette skal legges vekt på og fortsette.

I en tid hvor det synes å bli stadig dårligere med den personlige bibellesning for mange kristne, er det særlig viktig at opplesningen av Skriften skjer i forsamlingen. Trolig er

og tal alvorlig til dem som tåler «kvinnen Jesabel», og det hun står for. Pek på at følgene av denne villfarelse er døden, en duft av død til død, en evig fortapelse.

Tal til vekkelse i «Sardes», til dem som tror at de lever i samfunnet med Jesus Kristus, men er åndelig døde. Forman og styrk dem som er i ferd med å dø, og trøst og oppmuntre de få «som ikke har sølt til klærne sine». De siste skal nemlig få «hvite klær» av Herren Jesus Kristus.

Minn dem i «Filadelfia» om at Herren vet alt om deres liv og gjerninger og at han har satt foran dem en «åpnet dør» til Gud og til evangelisering. Minn dem

dette eneste mulighet noen gir seg til å få vite at «slik lyder Herrens Ord». Desto mer påkrevet er det at formaningen om opplesningen av Skriften etterkommes.

Dessuten vil det å høre Ordet som det står skrevet i Bibelen, alltid være den viktigste forkynnelse. Ved opplesningen fra Skriften formidles Herrens eget Ord, gitt ved «de hellige Guds menn» som «talte drevet av Den Hellige Ånd» (2 Pet 1,21). Lesningen fra Bibelen er derfor det viktigste vi kan gjøre i de troendes forsamling.

Apostelformaningene minner om at vi skal legge vinn på dette. Det kristne møtet bør få opplesningen fra Bibelen som et selvstendig og fast ledd. Bare slik kan denne formaningen bli etterkommet med den særlige vektlegging som skriftordet selv gir. Det vil også styrke kjennskapen til sammenheng, helhet og mer av innholdet i de bibelske bøker. Og viktigst av alt: Ved opplesningen av Skriften har ➤
Gud selv ordet!

AXEL REMME

(gen.sekr. i Den Indre Sjømannsmisjon (DISM).

Fra «Trygg Havn»,

om å holde fast på Guds Hellige Ord så ingen skal ta deres krone, for Herren kommer snart.

Tal alvorlig til dem i «Laodikea» som er lunkne, og som mener om seg selv at alt står bra til. La Guds inspirerte Ord få avsløre deres sanne tilstand slik at de får bruk for evangeliet igjen – det som er Guds kraft til frelse. Forkynn at Jesus kaller på dem og vil ha samfunn med dem.

«Herren Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den Hellige Ånds samfunn være med dere alle» (2 Kor 13,13).

OLAV HERMOD KYDLAND

Åndskamp i norsk kristenliv

Det er ein sterk åndskamp i norsk kristenliv. Vi står i denne kampen. Åndskamp gjeld alltid menneskesjelene: Skal menneska gå evig fortapt, eller skal dei verta frelse ved evangeliet? Dette er ein uhyggeleg alvorleg realitet, men samtidig eit veldig håp.

Åndssituasjonen

Ef 6,10-13 viser oss kven det er kamp mot. Satan fører ein forferdeleg intens kamp for å leida flest mogeleg vill og til fortaping. Han herskar i samfunnet som aldri før, likeså i kristenflokkane. Dette må vi vakne opp for, elles vil mange som i dag er Guds barn, falle frå og gå evig fortapt.

Satans angrep

Satan har sett opp sine verste angrep inn i konservativ norsk kristenliv. Der oppnår han mest. Og listen lyder slik: «Har Gud verkeleg sagt?» Spørsmålet talar ikkje til trua, for den må seia audmjukt: «Så seier Herren!» Men det talar til tanken – intellektet, og for tanken opnar det veldig perspektiv. Tenk, «har Gud verkeleg sagt?» Spørsmålet pløyer djupt inn i det kristne organisasjonslivet i landet vårt.

«Konservative» teologar har – og har i lang tid – hatt dette spørsmålet oppe til heilt seriøs vurdering. «Forsking» og ideologiske motepåverknader har medverka til at spørsmålet har utforma og lagt grunnen til ei ny lære som for det første gjer tolkaren si tolking av bibelske tekstar til mal for kva Guds Ord seier, og som for det andre opnar for menneskelege tankar og vurderingar og er slik med på å økumenisera Guds Ord, dvs. at dei bibelske tekstane vert anvendt på forholdet menneska imellom, og det vert viktigare enn forholdet til Gud. Det vert øvd kritikk av Guds Ord.

Slaget

Slaget tar til ved læreinstitusjonane. Denne nye tolkingsforma og lære er i dag på dei aller fleste norske bibelskular, misjonskular, teologiske fakultet og læreinstitusjonar. Elevar ved desse skulane er under slik påverknad kvar einaste dag i skuleåret. Mange si forståing av – og syn på – Bibelen, vert dermed ei menneskeleg vurderingssak. Forholdet til Gud vert relativisert og kristenlivet vert deretter: Utan liv. Og slike er trygt plassert i organisasjonar på viktige postar. Kyrkja er pirfull av prestar og andre tilsette med

slik bakgrunn, og dei gjer si gjerning. Er dette sant? Ja, det er sant. Det kan det synast prov for. Vi er inne i ei uhyggeleg alvorleg åndeleg krise i alle organisasjonar – utan unntak. Og ein merkar i stigande grad at mykje forkynning inneheld ein «har Gud verkeleg sagt?»-undertone, i staden for at motsykket skulle lyda «Så seier Herren!»

Alvoret

Og kva skjer? Kva er alvoret? Mange tilhøyrarar får ikkje høyra eit budskap til frelse og frigjering, som fører til eit møte med Jesus, men dei vert religiøse trellar og går mot fortapinga ved det.

Frukta av denne kompromissetts første og viktigste tese, er svært synleg, og ordlyden er kjent: «Har Gud verkeleg sagt?» – at ein må fødast på ny i eit frelsande møte med Jesus for å bli eit Guds barn. – At ein ikkje kan koma lenger enn til forsoninga og nåden. (Ein må jo koma lenger. Det må vera noko meir?) – At verdslege virkemiddel i forkynning som drama, pop, rock ikkje kan brukast av Gud i hans rike. – At det er synd å danse, gå på kino, lese kulørt vekepresse, vera sambuar, leve i homofilt parforhold m.m. – At det er ei fortaping til? Ja, «har Gud verkeleg sagt?»

Det bannlyste gods

Kompromissetts veg er dødens veg, det viser Ordet oss. Sjå korleis det gjekk kong Saul (1 Sam 15). Både fienden og deira eigedom var bannlyst av Gud og skulle utryddast, og Saul var reiskapen. Men Saul gjorde ikkje som Gud hadde sagt. Ordet viser at han inngjekk eit kompromiss med folket, og han sparde det beste og det nest beste av storfe, småfe og lam. Ja, til og med kongen sparde han. Han følgde ikkje Guds Ord, men var redd folket og gav etter for dei (v. 24). Han valde å tolka Guds evige Ord slik at det tilfredstilte folket sin vilje. «Har Gud verkeleg sagt?» Bannlyst? Dette fine godset? Og bannlyst gods vart teke inn i leiren. Likevel er det det første han seier til Samuel: «Eg har halde meg til Herrens Ord.» Men kva høyrdé Samuel? Ja, breking og rauting – ulydar. Men kva burde lydt? Jau, takk, tilbeding og lovesong (den nye songen) til Gud som hadde gjeve siger og framgang for sitt folk.

Fallet

Leiarane har inngått mange kompromiss. Det viser åndssituasjonen. Overtalings- og pressmidlet har vore, og er: «Har Gud

verkeleg sagt?» Dette endar så ofte med semje med folket. Og resultatet? Ja, ein høyrer breking og rauting frå det bannlyste gods som er tatt inn i leiren.

Versleggjeringa av organisasjonane i arbeidsmåtar, metodar og forkynning, vitnar om at det er mykje bannlyst gods i norsk kristenliv:

1. Vi ser korleis underhaldningslina (show-kristendommen) vinn fram i ungdomsarbeidet.
2. Verda sine forkynnungsformer (drama, mimikk, dans, pop, rock) får innpass.
3. Verda sine forretningsideal vert mønster for målsetjing og drift av kristne organisasjonar.
4. Forkynninga vert tilpassa dei nye arbeidsformene.
5. Organisasjonen vert viktigare enn Guds rike.
6. «Rikdommen» i organisasjonane – dei «har» så mykje.

Alt dette er bannlyst gods, det er Gud imot.

Tapet etter kompromissa

Verdslegdom har erstatta Andens og Ordets siger i arbeid og forsamlingsliv, og derfor uteblir dei åndelege reaksjonane; det frigjorte vitnemål om Jesus som frelsar og forsonar i livet, takken, den ekte lovsongen til han, gleda, fryden og hengivenheten til Gud i tenesta. Vi er i sanning i ferd med

å mista Guds rikes herlege natur i arbeid og teneste.

Kostnaden

Kostnaden er rett og slett forferdeleg. Mange menneske vert førde ville – bort frå Jesus – og går mot evig fortaping. Det er så skjærande sårt å tenkja på dei mange som er i slike forsamlingssamanhangar og sit under slik forkynning at Anden ikkje får rom til å openberra evangeliet for dei. Jesus fortener ikkje slikt. Nei, vi er alle så dyrt kjøpte. Han streid så sårt, vart straffa så hardt, tålte så mykje. Kostnaden er mykje for høg til at kompromisset må få rom. Derfor burde all vår hug stå til dette at Ordet om korset må få lyda reint og klårt i både tale og song.

Håpet

Så lenge det er nådetid, er det mogeleg å venda om. Og det må i sanning skje i norsk kristenliv. Lat det vera ei bibelsk oppfordring. Gå inn i oppgjeret. Først med Gud og så med menneske. Kompromissa set skilje mellom konservative kristne i mange organisasjonar. Skal Guds rike fremjast, må det oppgjer og forsoning til. Då kan det koma både vekkjing og liv. Ja, evig liv for mange.

GORDON LANDRO

Har du mottatt dette tidsskriftet gratis?

Hvis du synes at Bibelsk Tro er noe for deg, har du nå en fin sjanse til å bli fast abonent.

Følgende tilbud gir vi deg:
1994-abonnement (6 nummer)
og i tillegg nr. 6 1993 GRATIS.
Pris kr. 100,-.

Hvis ønskelig kan du også få hittil utkomne utgaver (de vi har restopplag av). For disse betaler du bare portoen.

Send ingen penger nå. Vi vedlegger girotalong.

Fyll ut baksiden av denne kupongen. Klipp pent og du bevarer bladet!

Velkommen som abonnent!!!

BIBELSK
TRO

Guds Ord er Ånd og liv

« Innstillingen til Bibelen er svært avgjørende. Det er dypest sett et spørsmål om det personlige gudsforhold.

Vekkerrop

Uten Guds Ord kan intet åndelig liv bevares. Like nødvendig som mat og drikke er for kroppen, er Ordet for troslivets bevarelse. Forsømmer jeg min bibelbruk eller stiller jeg spørsmålstegn ved Bibelens sannhet, innebærer det en dødelig fare for mitt åndelige liv. Det gjelder meg som enkeltkristen først og fremst, men også forsamlingene i denne pluralistiske tid: Forstummer Guds Ord eller stilles det spørsmålstegn ved dets troverdighet i forsamlingens/foreningens gudstjenesteliv og undervisning, innebærer det en dødelig fare. Da inntrer snart en tilstand som kjennetegnet forsamlingen i Sardes: «Du har navn av å leve, men du er død» (Åp 3,1).

Bibelen er Guds Ord, selve livskilden. Guds Ord er Ånd og liv (Joh 6,63).

Det er derfor ikke underlig at sjellefiendens første angrep mot enkeltkristne

og kristne forsamlinger settes inn mot Bibelen. Taktikken er gammel. Den første bibelkritiske forelesning hadde som tema: «Har Gud virkelig sagt?» Det var ingen radikal fornekelse. Et åpent spørsmål bare. Men denne forkynnelsen banet vegen for en løgnpreken som senket vår slekt i den dypeste fornredelse og skam.

Likesom fienden stenger alle forbindelser av livsnødvendigheter til en beleiret by, så skjer nå på mange hold en taktisk og målrettet virksomhet for å stenge de gamle livskildene.

Vi lever i en tid med åndelig frafall fra Guds Ord. Det er trangt i kristne kirker og samfunn. Det ville være rart om vårt gamle, kjære misjonsselskap unngikk å bli påvirket. Det gjelder å være på vakt. Vi gjør vel i å høre på de advarende røster. Vi gjør vel i å forsterke vakt-holdet mot djevelens brennende piler. »

HANS HALLEBO

Fra boka «Bibelen är Guds Ord»

JA! Jeg ønsker å abonnere på Bibelsk Tro. (KRYSS AV DITT VALG!)

- Send meg nr. 6 1993 + alle utgavene i 1994 (kr. 100,-).
- Send meg nr. 6 1993, seks utgaver i 1994 og de av tidligere nummer som det finnes restopplag av. Betaler bare kr. 100,- + portoen på «gammelutgavene».

Ikke send penger nå. Vi vedlegger giro-innbetalingskort!

NB! Årsabonnement for studenter:
Kr. 70,- (kryss i tilfelle av nederst).

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

Studentpris

Porto
kr. 3,50

Til

Tidsskriftet
BIBELSK TRO

Postboks 264

4350 NÆRBØ

Medarbeidere/ skribenter:

Alfred Hamre: Født 1924 i Granvin. Forkynner i Indremisjonssamskipnaden fra 1944.

Gunnar Holth: Født 1946 i Råde. Oslo off. lærerskole 1966–69. Kristendom grunnfag ved NLA 1970. Lærer/husfar ved Fjellhaug skoler og studentheim 1970–73. Lærer ved Skjevik ungdomsskole, Molde, 1974–79. Medlem av NLM's hovedstyre 1976–82. Er nå ansatt ved Vågsetra skole, Molde.

Olav Hermod Kydland: Født 1940 i Høyland, Sandnes. Misjonsskolen på Fjellhaug 1962–66. Teologisk embetseksamen 1968. Mellomfag i pedagogikk. Grunnfag i engelsk. Misjonær på Taiwan 1975–79. Nå lektor ved Time vidaregåande skole, avd. Åna.

Gordon Landro: Født 1951 på Landro, Sotra. Kongshaug folkehøgskole 1970–71, musikklinja. Stavanger Tekniske Skoler 1972–75. Ingeniør. Deltar i diverse styrer og oppgaver i NLM.

Gutterm Raen: Født i 1942 i Grindheim. Misjonsskolen på Fjellhaug 1962–66. Teologisk embetseksamen 1966. Studieopphold i USA og Tyskland. Misjonær i Japan 1967–83. Underviste flere år ved seminaret i Kobe. Var leder av China Instituttet, Oslo, i ett år.

Magnus Tausjø: Født 1910 på Tau, Strand. Medisinsk embetseksamen 1941 i Oslo. Var med å stifte Rogaland kristelige legeforening (1947). Godkjent røntgenspesialist 1956. Spesialist i kirurgi 1965. Misjonslege i Etiopia (NLM) i flere år. Formann i Norsk Pro Vita 1976–85. Var med å opprette Rogaland Pro Vita i 1985.

Olav Toft: Født 1923 i Lindås. Teologisk eksamen ved Misjonsskolen/Misjonshøgskolen 1950. Praktisk-teologisk eksamen. Diplome de langue francaise 1951. Studerte afrikansk historie og islam ved London-universitetet i to semester. Mellomfag i religionshistorie og fenomenologi 1973. Misjonær i Kamerun. Lærer ved Misjonsskolen/Misjonshøgskolen 1957–76. Sokneprest i Høgsfjord. Generalsekretær i Den norske Muhammedanermisjon 1978–86. Fengselsprest ved Åna Kretsfengsel.

Norvald Yri: Født 1941 på Hareid. Misjonsskolen på Fjellhaug 1962–66. Teologisk embetseksamen 1968. Misionsteologisk doktorgrad fra Fuller Theological Seminary, California, USA 1973. Har vært misjonær i Etiopia og Tanzania. Nå lærer ved Fjellhaug Skoler.

C

Gjelden er betalt!

En konges tjener har ødelagt sin herres eiendom, og nå sitter han i fengsel. Da betaler kongens sønn hele hans skyld, går i fengsel for ham og soner straffen istedenfor ham, og kongen har gått med på dette. Kan det da krevers noe mer av tjeneren? Skulle han ikke i underlig takknemlighet falle ned for kongens sønn og si: «Du har gjort alt så godt for meg. Det er for alltid nok det du har gjort.»

Trosblick

Ville det ikke være både synd og skam om han ennå tenkte og sa: «Men jeg har ikke betalt gjelden min med

egne midler og selv sonet fengselsstraffen. Hvordan kan jeg da være sikker på at jeg ikke blir satt i fengsel?» Var det ikke som om han ville si: «Hjem vet om jeg kan stole på det som kongen og hans sønn har sagt og gjort?»

Men nå står det jo i Bibelen at Gud sendte sin Sønn fordi han skulle gjøre det som var umulig ved loven. Han var under loven. Han var i vårt fengsel, for at han skulle forløse den som var under loven.

Det er jo ikke en drøm eller et dikt, men det er summen av alt det Gud har åpenbart oss: Gud ga oss sin Sønn til midler og frelse.

Og han sier jo selv om loven at han er kommet for å oppfylle den.

Vi synes nok at det er for stort at Gud selv skal oppfylle loven for oss, men Gud er jo alt for stor, underlig og ubegripelig for oss. Hva annet har vi å gjøre enn å ta imot og takke og benytte vår herlige frihet til å elske og tjene vår nădige Far og gjøre det gode som vi får nåde til!

Men vi må aldri glemme at vår rettferdigheit er i behold også når vi er mest elendige. Og i denne rettferdigheit tilregner ikke Gud oss v re synder.

CARL OLOF ROSENIUS

Fra boka «Veiledning til fred»

**Høyland
og Jæren
FORBRUKS-
FORENING**

**Krogedal
bok & papir**

4350 Nærbø – 4341 Bryne

PT-reklamebyrå (RRA)

**ET LEVENDE PRODUKT
FOR DET NORSKE MILJØ**

**EIK 
SAGBRUK**

Tlf. 38 34 82 02 – Fax 38 34 84 10
4596 EIKEN